

І чужому наукаїгоє,
Своє на чурайгоє...

Т. ПІВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
Тел. в Нью-Йорку:
ВАрелі 7-4125
УНСоюз: ВАрелі 7-5337

РІК LXXIII Ч. 143. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 5-го СЕРПНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 5, 1966 No. 143. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Четвер, 4-го серпня, 1966

В АМЕРИЦІ

ПОГОДИЛИСЯ НА КОМПРОМІС В СЕНАТІ, згідно з чим і Конгрес і Президент поділяють відповідальність за те, що авіаційні механіки мусять закінчити страйк на п'ятих летючих ліній та вернутися до праці. Страйк тривав вже 27-й день. Згідно з цим компромісом Конгрес мав би видати наказ страйкуючим механікам вернутися до праці на 30 днів. Коли б під час того не прийшло до порозуміння в справі нового контракту, тоді Президент матиме повноваження продовжити речення механікам, в якому вони мусять працювати згідно зі старим контрактом ще 60 днів. Цього року відбуваються вибори, тому ні уряд ні Конгрес не хочуть зражувати собі робітничі організації, які є проти наказу про поворот до праці.

ВИДАТКИ НА ОБОРОНУ будуть збільшуватися аж до половини 1967-го року на два більйони щотири місяці, подібно, як це було і в минулому році. З тимчасових передбачень виходить, що видатки на оборону в біжучому фінансовому році будуть на яких 5 більйонів доларів більші, як планували в січні, коли на оборону призначали 58,3 більйонів дол. В новій оцінці висоти оборонного бюджету береться до уваги те, що витрати на оборону будуть стимулюючим елементом для економіки в найближчих 12-ох місяцях. Уряд передбачає, що в найближчих місяцях треба буде дбати про охолодження економіки, а не про її знижку або рецесію.

В 1965 році в ЗДА БУЛО 23,100,000 негритянського населення, а в 1985 році воно має збільшитися до 38,400,000. В минулому році негритянське населення цієї країни становило 11,9 відсотка всього населення ЗДА, а в 1985 році цей відсоток має збільшитися до 13,3 або 14,1 відсотка. Тепер в негритянському населенні є білий приріст, як між білими. Але в звіті Статистичного Бюро говориться про те, що приріст небілого населення з кожним роком зменшується і поволі наближується до того відсотка, в якому збільшується біле населення. Крім негрів живуть ще в цій країні такі небілі народи: індійці, китайці, японці і філіппінці. Приріст їх всіх є більший від приросту білих.

ХОЧУТЬ ОБ'ЄДНАТИСЯ ДВІ ЗАЛІЗНИЧНІ ЛІНІЇ — Нью Йорк Централ і Пенсильванська, і внесли прохання в цій справі до Міжстейтньої Торговельної Комісії. Об'єднання мало б початися вже 1-го жовтня цього року. Комісія відкладе рішення в цій справі, бо мусять розглянути більше як 20 петицій, які є проти цього об'єднання. Об'єднання бажають також інші залізничні лінії, які мають втрати внаслідок збільшеного руху на летючих лініях, бо численні пасажирів воліють користатися з летючого транспорту, який перевозить їх в короткому часі, і при цьому майже не є дорожчий від залізниць.

В БРАЗИЛІ ЗАМОРОЖЕНО НА ОДИН РІК всі заробітні платні, щоб припинити інфляцію круїзера, вартість якого становить 5 центів. Уряд одночасно переслав Конгресові збалансований бюджет в сумі 3-ох більйонів дол. Бразильський президент Кастельо Бранко переслав одночасно конгресові декрет, який забороняє збільшувати бюджет, якщо одночасно немає покриття на це збільшення. Міністер планування Роберто Кампос, заявив, що монетарна стабілізація недалека, і нема потреби обсяжати круїзера. Доларові резерви постійно збільшуються, і вони тепер становлять більйон доларів.

У СВІТІ

УРЯД ПРЕМ'ЄРА ВІЛЬСОНА ДІСТАВ ЗНОВУ ВЕЛИКУ ПЕРЕМОГУ В ПАРЛАМЕНТІ, який ухвалив запропонований урядом закон про замороження платень і ціл. Відхилення голосів було 277-225. Ліві лейбуристи, які не задоволені економічними обмеженнями уряду, стрималися від голосування в першому голосуванні. Рішучі робітники — не вважаючи на замороження платень — вимагають всеодно підвищення заробітків; це найнижче платні робітники й уряд може піти назустріч їхнім вимогам.

ПРЕМ'ЄР МИНІСТРІВ ЯПОНІ ЕІСАКУ САТО заявив, що Японія і надалі підтримує членство китайської Формози в Об'єднаних Націях. На думку Сато це було б нечесно позбавити членства в Об'єднаних Націях національній Китай і віддати його комуністичному Китаєві. Вже в осені відбудеться нова сесія Організації Об'єднаних Націй і знову на порядку дня буде пропозиція прийняти комуністичний Китай до цієї міжнародної організації.

НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР ЛЮДВІГ ЕРГАРД заповів економічні і фінансові реформи для стабілізації економіки Німеччини. Заява Ергарда прийшла після повідомлення про те, що стався інфляційний дефіцит в цьому році на суму 5,5 більйона марок (1,3 більйона доларів). Ергард говорить, що Німеччина не може обійтися без нових законів в ділянці фінансів, щоб могли втриматися на світовому ринку.

НОВИЙ УРЯД В НІГЕРІ ПРОГОЛОСИВ АМНЕСТІЮ ВСІМ ПОЛІТИЧНИМ В'ЯЗНЯМ. Після одностайної військової революції створився новий уряд полковника Якубу Говона, який заявив, що не думав про розподіл Нігері на окремі частини окремих племен. Доля попереднього голови уряду генерала Джонсона Агуй-Іронзі далі невідома. Він належав до племені Ібу. Говон належить до племені Гавса і має підтримку племені Ірубу.

ПАКІСТАН ПОДВОІВ ВІЙСЬКОВІ ЗАЛОГИ НА КОРДОНІ З ІНДІЄЮ. Про збільшення пакистанського війська в районі перемир'я в Кашмірі повідомив Індійський уряд уряду ЗДА і СССР. Американські урядові чинники пояснюють, що їм невідомо про збільшення пограничних військ Пакистану.

ДЕПАРТАМЕНТ НАФТИ І КОПАЛЕНЬ В УРЯДІ ІНДОНЕЗІЇ зняв безпосередню урядову контроль за американськими нафтовими компаніями в Індонезії. Згідно з вісткою офіційної пресою агенції Антара дві американські нафтові компанії звільнено з державного нагляду, щоб «виправити нові змінені форми управління у зміненіх обставинах».

СХІДНОНІМЕЦЬКІ КОМУНІСТИ ЗАПОВІЛИ, що в наступному тижні відбудуться вчистості для відзначення п'ятих роковин існування «берлінського муру», що розділяє столицю Німеччини на дві частини. З цієї нагоди відбудуться маніфестації, в якій правдоподібно візьмуть участь і військові з'єднання. «Берлінський мур» має інше значення для вільного Заходу. За п'ять років на цьому мурі загинуло 58 осіб, ранено 54 особи, а заарештовано понад 2,200 осіб. Усі вони намагалися вирватися з «червоного раю» у вільний світ.

Палата схвалила більшістю одного голосу компромісову поправку в справі мешкань

Вашингтон. — 3-го серпня Річард Боллінг, який був представником під час голосування. Даліше голосування Палати відкладено до 4-го серпня, коли мають вирішити проєкт, щоб скреслити цілий той пункт в урядовому законопроєкті про охорону громадянських прав, який відноситься до скасування расових обмежень при продажу домів і винайманні мешкань. В четвер має бути поіменовано голосування, і тоді конгресмени будуть обережні, як голосувати в цій дразливій справі, щоб не наразитися своїм виборцям.

Сталеві корпорації збільшують ціни на сталь

Вашингтон. — 3-го серпня Джансон не зайняв ще публічного становища до збільшення ціл на сталеві матеріали, хоч в попередніх подібних випадках Уряд не гайно діяв, бо не хотів допустити до збільшення інфляційного тиску. Але Уряд діє поза кулісами і вислав депеші до більших сталевих корпорацій, але до цієї корпорації не потрапив цей факт, а Уряд не повідомив про зміст цих депеш. Коли всі інші сталеві корпорації збільшать ціни на сталь, тоді напевно пошарять ціну на сталеві матеріали. Досі Уряд президента

Проголошено нову „Постанову про піст” в Українській Католицькій Церкві

Едмонтон. — „Український Вісник”, орган Едмонтонської Української Католицької Церкви, повідомляє, що в цій церкві, під назвою „Постанова про піст” в Українській Католицькій Церкві була оголошена офіційно у „Благовіснику” Верховного Архископа. Згідно з цією постановою у всіх спаріях та екарзіях Української Католицької Церкви обов'язують такі правила про піст: м'яса не вільно їсти в усі п'ятниці цілого року, за винятком т.зв. загальних і в винятком тих п'ятниць, коли випадає Господній або Богородичний празник; у Великий піст не вільно їсти м'яса в кожну п'ятницю, першого дня Великого посту і в Страсну п'ятницю не вільно їсти м'яса і молодих свиней; у навіччя Різдва і Богоявлення, у свято Воздвиження Чесного Хреста і в свято Усікновення св. Івана Хрестителя не вільно їсти м'яса; того дня дозволено одноразова повна їжа з додатковими покріпленнями. Закон про піст не обов'язує дітей, які ще не закінчили 14 року життя; людина, що закінчила 59 років життя; недужих, матерів і тих, що „через прийняті на себе обов'язки не розпоряджаються вповні своєю особою”. На випадок потреби списки, а також парохі і сповідники можуть давати „ширші звільнення в дусі нашого обряду”.

Лейтенант Олег Коропей відзначений за героїство у В'єтнамі

З доручення Президента ЗДА Ліндона Б. Джансона, українського юнака Олега Коропея, другого лейтенанта Американської Армії, який минулого року закінчив військову академію у Вест Пойнті відзначено Медаллю Бронзової Зірки за героїство під час воєнної акції у В'єтнамі. Лейтенант Коропей відзначився цим героїством під час акції, що мала назву „Maile” в дні 3-го травня ц.р. та під час якої він був поранений. Того дня розвідний відділ його військової частини попав у комуністичну засідку. Коли ж про це повідомлено головному квартири бази, лейтенант Коропей з мінімальною витратою часу вирушив на чолі своєї чоти на відсіч оточеного в засідці відділу та з нарахуванням власного життя етангував на себе вогонь комуністів, щоб в той спосіб могли з більшим успіхом скірувати скорострільний вогонь власного відділу на оборону загроженого розвідного відділу. Під час битви лейтенант Коропей був поважно поранений, але він, не вважаючи на власну кров, ані на біль особисто керував акцією і сам допомагав усеутворювати постріли і поранених. Його швидко і рішуча акція та особиста відвага врятували не тільки загрозлений розвідний відділ, але й життя багатьох інших воїнів, що могли впасти жертвою комуністичної атаки

Лейтенант Олег Коропей

після ліквідації американської стелі.

Лейтенант Олег Коропей, син відомих і заслужених наших громадян, членів УНСОЮзу д-ра Осипа й д-ри Ольги Коропей з Ровд Айленду, належить уже до тієї нашої наймолодшої генерації, що виростає й виховується на американській землі, але в українському дусі. Своє патріотичне домашнє виховання він загартував на „Новий Тропі”, платформою таборі в Іст Четмуді, а тепер його гартуватиме промова в середній військовій школі в Бордербанні в Нью Джерзі було: „Україна, країна моїх батьків”.

Американські літаки знову бомбардували нейтральну зону

Сайгон. — Великі американські бомбовики В-52 заатакували знову бомбами в середу, 3-го серпня, військові споруди ворога в нейтральній зоні між Південним і Північним В'єтнамом. Це вже третій бомбовий налет американських літаків на цю зону, яка згідно з Женевською угодою з 1954 мала бути повністю демілітаризована і яку використовують тепер комуністи для інфільтрації до Південного В'єтнаму. Майже 10 тисяч піхотинців перевезено гелікоптерами в околицю долини Дранг, де розташувалися чотири

Уряд Таї пропонує скликання азійської мирної конференції в справі В'єтнаму

Бангкок. — Міністер закордонних справ королівства Таї Тнатан Коман вступив під час конференції міністрів закордонних справ південно-азійських країн Таї, Малайзії і Філіппін, з пропозицією, щоб ці держави започаткували заходи в справі мирної угоди до воєнного конфлікту у В'єтнамі. Таган Коми заявив, що

Верховний Совет „переобрав” Носігіна на прем'єра і Підгорного на „президента”

Москва. — Верховний Совет СССР, що складається із Совету Депутатів і Совету Національностей СССР, „переобрав” під час свого засідання у вівторок 2 серпня ц.р. Алексія Носігіна на прем'єра, тобто, на голову ради міністрів СССР і на другий день „обрав” свою нову президію під проводом дотеперішнього голови Президію Верховного Совету Миколу Підгорного. Перед обранням прем'єра Алексія Носігіна зголосив „резігнацію” свою й очолюваний ним уряд, після чого — на пропозицію Леоніда Брежнєва, генерального секретаря компартії Советського Союзу, — „обрано” на нового прем'єра знову ж таки Алексія Носігіна. За „вибором”

Носігін атакує „кримінальну агресію” ЗДА, Верховний Совет погрожує висланям „добровольців” до В'єтнаму

Москва. — „Обрання” знову на прем'єра ради міністрів Советського Союзу Алексія Носігіна виголосив на засіданні Верховного Совету в середу 3 серпня ц.р. велику „промову” промову, в якій зокрема гостро засуджував „кримінальну агресію” ЗДА у В'єтнамі, заявляючи при цьому, що Советський Союз рішуче „допомогти північно-в'єтнамському народові виникнути по змоги йнакше опантувати американськими окупантами із в'єтнамської землі”. Згідно із заявою Носігіна, „кримінальна агресія” ЗДА поширюється вже на Лаос і Камбоджу і може стати безпосередньою загрозою для всього світу. Не вважаючи на це, Носігін підкреслює, що Советський Союз далі обстоюватиме „коєзистенцію” і діятиме з розвагою та спокійно, щоб не спровокувати себе на загострення міжнародної ситуації, як і навіть на „гарячу війну”. Еднораз в цій Носігін таувавав провідників комуністичного Китаю за їхні наклапи про згоду на „коллаборацію” Советського Союзу із З'єднаними Державами Америки, якими то наклапами Пейпінг домагає мовляв, видатно американським „агресорам” у В'єтнамі. Після промови Носігіна Верховний Совет прийняв окрему, запропоновану представниками компартії, резолюцію, в якій підтримуватиме рішення держав Варшавського Пакту про їхню готовість післати військо до Північного В'єтнаму, якщо його уряд звернеться за такою допомогою. В цій резолюції стверджується, що Советський Союз і „советський народ” готові вислати добровольців для боротьби з американськими агресорами у В'єтнамі.

Помер Казімеж Багінський

Фінікс, Арізона. — Тут помер польський політичний діяч Казімеж Багінський, який розпочав свою діяльність перед першою світовою війною. Разом з пізнішим маршалом Польщі Юзефом Пілсудським Багінський виводив польські загоны проти окупаційної російської армії. Був творцем селянської партії „Визволенець”. За уряду Пілсудського був послом до союму. Під час реакційного уряду був висланий до концентраційного табору у

У Північній Дакоті відзначено Тиждень Поневолених Націй

Бісмарк, Н.Д. — Візачування таких подій як Тиждень Поневолених Націй, з огляду на розпорощеність просторах степу зправила проходить відмінно від традиційних демонстрацій, які відбуваються у більших наших скупченнях на Сході ЗДА. У місті Бісмарку знову, заходом голови стейтської Філії УККА д-ра Антона Жуковського, проведено відзначення Тижня Поневолених Націй, а саме: у наших церквах в неділю 24-го липня відбулися спеціальні Богослужбви на цю інтенцію. За його ж старанням це відзначення проведено в американських радіо, телевізії і пресі. Таким способом у цій відзначенні брав участь цілий стейт. Для радіо-телевізійних стейт д-р Жуковський випозичив з Університету Джорджтаун у Вашингтоні, Д.К., програмупанель, записану на звуколіпній стрічці, на якій виступали: проф. д-р Лев Добрянський, підполковник Армії ЗДА Ф. Корсо, американський журналіст Франк Ван

У Вінніпегу йдуть заходи для створення окремої радіостанції для національних груп

Вінніпег. — Як повідомляє едмонтонський тижневик „Український Вісник” в числі з 28 липня ц.р., вже від довшого часу говориться серед різних національних груп Вінніпегу про те, що радіостанція, де можна б користуватися різними мовами, побіч англійської і французької, багато причинилася б до вияву культурних вартостей складових елементів канадської спільноти. Недавно оформився окремий комітет, а його офіційним речником став Марко Смеречанський, колишній посол до провінції та бізнесмен. До комітету входять ще такі відомі особистості Вінніпегу, як Ерна Гартман, д-р Едвард Колсон та інші. С там теж і дружина посади міста Вінніпегу п-ї Ельви Дюбоа. Керівником нової станції мав би стати Казімир Станьковський, дотеперішній керівник подібної радіостанції в Монреалі. Організатори майбутньої радіостанції наголошують, що вона не буде конкуренцією іншим підприємствам для існування у місті радіостанції. Вона була б тільки засобом культурного впливу мозаїчної спільноти Вінніпегу й околиць. На цьому терені живе бл. 60,000 українців. Жидів, поляків і німців є стількиж само або й більше. Справа цієї радіостанції має вирішитися у вересні цього року.

Не вдалося врятувати старий будинок Метрополітенської Опери в Нью Йорку

Нью Йорк. — Окрема комісія, яку був наймував посади Ліндсей для рятівання старого будинку славної Метрополітенської опери, повідомила 3-го серпня, що їй не вдалося її зберегти, і вона припинила свою діяльність. Представник комісії заявив, що вона не може добути протиставити тому, щоб той мешканець концерти, який винаймає старий будинок опери, не розбирав цієї історичної мистецької будівлі та на її місці не будував 40-поверховий модерний будинок, призначений на всілякі бора. Мейор Ліндсей висловив глибокий жалі з того приводу, що не зміг добути суспільства стільки підтримки, щоб могла зберегти старий будинок опери, в якому могли б бути відбудовані різні мистецькі імпреси в цьому поєднанні з сучасною мистецтвом. 83-річний будинок опери буде знищений, бо опера перейшла до нового приміщення в Центрі Лінкольна. Остання вистава в старому будинку була 16-го квітня ц.р.

Міншгенський університет відзначив Українця

Дітройт. — 3-поміж 180 тисяч вихованців Міншгенського Стейтового Університету, ця інституція вшанувала п'ятих із них грамотами „Визначних Алюмініс” за незвичайні досягнення у різних ділянках людських знань. Одним з них був Іван І. Корній, український адвокат та віце-президент „Коммонвелт Банку”, активний і серед американців і серед українців, який завдяки Маруєві Е. Бек, радник міста Дітройту, став членом Вибірчої Комісії міста Дітройту та членом Легіслатури повіту Вейн. На фото: Віце-президент „В'єтнамських Держав Америки” Губерт Г. Гомфрі (перший справа), який брав участь у церемонії: д-р Джон А. Гейн, (перший зліва), президент університету та три відзначені, між ними (другий справа) Іван І. Корній.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly \$54.

Статті підписані їх авторами; не мусять відповідати становащій редакції.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Русифікація Львова

Насильна русифікація, запланована московсько-більшовицькою колоніальною політикою, проходить в Україні десятиліттями. На останньому, XXIII з'їзді КПСР партійний секретар знову підкреслює, що мовляв, у союських країні постійно відбувається процес скріплювання єдності народів. Як виглядає ця єдність ми знаємо, а засобом для "єднання" є давньоруська русифікація, яку започаткували ще царські колонізатори, а продовжують і підсилюють совєтські. Національні мови витискає в кожному національному суспільстві російська мова, що стала тим "об'єднуючим чинником", який має перетворити всі підсовєтські народи в один. Уже тепер не говорять в СРСР про окремі народи, а говорять лише про "совєтський народ". Зрозумів це навіть французький президент де Голль, який під час відвідин у Києві вигукнув по-російськи три гасла: "хай живе Україна", "хай живе Київ" і "хай живе совєтський нарід". Назва України — це назва території, але про український нарід в Україні говорити не вільно.

Про русифікаційний процес свідчать самі володарі Совєтського Союзу у своїх промовях і звітних доповідях. Найприкрийше, що в тому процесі допомагають їм такі свої політаті. Ось недавно газети з України принесли статтю голови виконавчого комітету Львівської обласної ради депутатів трудящих Семена Стефанюка, який вихваляється "досягненнями" Львова і Львівщини за панування московсько-більшовицького режиму. Стефанюк каже, що воєнне спустошення у самій тільки Львівщині принесло втрат у висоті 700 мільйонів карбованців. Але за короткий час Львівщина спромоглася стати великим індустріальним краєм. Стефанюк перераховує нові промислові підприємства у Львові, зокрема автобусний завод, фабрику жарінок і телевізорів, мешканцях будівництво.

Та не сама промисловість Львова і Львівщини в осередку уваги Стефанюка статті. В совєтській країні на першому місці політика, і в статті на першому плані політика. Вихваляючи всі дії і недії досягнення Львова і Львівщини, Стефанюк заявляє, що — "сталося чудо". Він додає, що це чудо не випадкове. Його не доконали ні мешканці Львова, ні навіть мешканці України, бо — "бездумко львівського, галицького" з ласки Москви — "без допомоги народів Союзу, особливо російського, наші успіхи в господарському і культурному будівництві були б просто неможливі". Стефанюк подас, що вже в перших п'ятих післявоєнних роках у Львів стягнуто 18 тисяч робітників з усіх кінців Совєтського Союзу (тепер з їх в області понад 300 тисяч). І саме ці заїди спричинили економічне і культурне "чудо" у Львові і на Львівщині. Нічого не міг зробити сорокамільйоновий український нарід.

Львів, який віками вів боротьбу за українське обличчя, тепер русифікується. Стефанюк каже, що в часи польської окупації були у Львові тільки три українські гімназії. Але були. Тепер нема ні одної гімназії, в якій українські діти могли б пізнавати правдиву історію свого народу і виховуватись в українському національному дусі. Львівщина має 13 високих навчальних закладів. Але чому не подас Семен Стефанюк, що мовою викладів у тих закладах є переважно російська, що наукові дисертації пишеться здебільша російською мовою.

Стефанюк каже, що "кожний, хто приїжджає до нас з капіталістичних країн, не може приховати свого здивування з тих усіх досягнень у Львові і на Львівщині. Це правда, вони дивуються, і про це розказують усі ті туристи, що побували у Львові і на Львівщині. Вони дивуються, як то за короткий час Львів, де перед війною не можна було почути слова по-російськи, бо не було там росіян, русифікувався. Семен Стефанюк не пройшов перед війною революційної комуністичної школи. А ось старий випробуваний комуніст — румунський партійний секретар Чаушеску говорить інакше. Він а очі спершу Хрущову, а потім і Косигіну заявив, що не російські війська визволили Румунію, а — румунські, що не російською допомогою відбувається Румунія, а працює румунського робітника, а ролі Росії в Румунії тільки в тому, щоб використовувати країну для своїх імперіалістичних цілей. І Чаушеску випросив росіян із Румунії.

Це — проста мова для простих і зрозумілих справ, які не потребують пояснень Стефанюковими "чудесами". Стефанюк знає також про дійсну причину зливання туристів, які прибувають із Заходу. За звітними доповідями з Львова один із таких туристів, та ще й "прогресист", побачивши всі ті московські "чудеса", вигукнув із вікна автобуса до натовпу людей, що прийшли помахом руки попрощатися з туристами: "Люди, не будьте рабами!"

ПРИБУТКИ АМЕРИКАНЦІВ І ВАРТІСТЬ ДОЛЯРА

Довгий час говориться в Америці про інфляцію і про зменшення вартості долара. Протягом лише останнього року кошти прожитку зросли на 2.5 відсотка, а в попередніх десятих роках — 1966-1968 — інфляція знецінила долар на 18 відсотків. Деякі економісти передбачають швидкий темп інфляції, і тому сподіваються, що більшого обниження вартості американської валюти. Тим часом ціни підвищуються майже на всі товари щоденного вжитку.

Але треба поглянути й на те, як протягом останніх десятих років зростає заробітний платі американців, і в якому відношенні цей зріст стоїть до знецінення долара. Зіставлення прибутків і видатків американських родин у 1956-1966 роках свідчать про те, що прибутки збільшуються у швидшому темпі, як видатки. Вартість долара, як згадамо вище, обнижувалася на 18 відсотків. Отже, щоб її зрівноважити, американська родина мусить у 1966-му році заробити на 20 відсотків більше, бо від 1956-го року підвищено також усілякі податки та виплати до системи соціального забезпечення.

Перед нами довгий стовпець дійсних прибутків американських родин, які складаються з чоловіка, жінки і двох дітей. В цих прибутках уже враховано збільшені кошти прожитку, податкові відтягнення та виплати до соціального забезпечення.

Оцей стовпець цифр свідчить про те, що дійсні прибутки цих родин від 1956 до 1966-го року збільшилися, і то дедалі майже на половину. Але цей стовпець прибутків показує, що на інфляції втратили тільки ті особи, які живуть із пенсій соціального забезпечення. Наприклад, прибутки від зменшилися протягом десятих років на 2.8 відсотка, а прибутки пенсіонерів збільшилися на 3.9 відсотка. Це сталося тому, що незнання підвищення пенсій не зрівноважує збільшення коштів прожитку.

А тепер поглянемо на те, як зросли дійсні прибутки окремих категорій американських громадян. Найбільше — на 47 відсотків — зросли від 1956-го року прибутки великих фермерів, хоч часом ферми в останніх десятих роках значно зменшилися, бо власники малих ферм не могли астоятися при новій технології і не мали засобів на закуп нових машин. А проте, фермери не мають ще й тепер таких прибутків на всіх членів своїх родин, як промислові робітники.

Прибутки урядових працівників зросли на 35.9 відсотка, бо Уряд дуже часто збільшує їм платні, стараючись притягнути до урядової служби якнайздатніших осіб. 18-го липня Президент підписав новий закон про збільшення платень урядових працівників на 2.9 відсотка. Загалом вважають, що платні вчителів дуже низькі, але статистика показує, що в останніх десятих роках вони зросли на 30.8 відсотка. Пенсії астеранів підвище-

но на 31.6 відсотка, автомобільні робітники заробляють тепер на 30.7 відсотка більше, як десять років тому.

Дійсні прибутки телеграфічних працівників збільшилися на 26.6, телефонічних — на 24.3, авіаційних — на 23.4, робітників у м'ясній промисловості — на 22.6, будівельників — на 22, тютюнових працівників — на 20.2 відсотка.

Дійсні прибутки механіків, фермерських робітників, текстильних, хемічних, робітників у паперовій промисловості, сталеварів і нафтовиків від 19 до 16 відсотків більші в порівнянні з прибутками 1956 року.

Продавці, металісти, працівники взутого промислу, банківські службовці та цілий ряд інших категорій службовців мають тепер на 10-15 відсотків більші прибутки. Отже, зменшилися від 1959 року дійсні прибутки лише вдві - пенсіонерів — на 2.8 відсотки і пенсіонерів системи соціального забезпечення — на 3.9 відсотка.

Хоч інфляція надшербилла вартість долара, велика частина американських родин поки що не турбується тим, що ціни на товари щоденного вжитку зростають, бо вони мають більше доларів і можуть навіть збільшувати свої ощадності в банках. Та коли б інфляція прибрала швидкий темп, то ці родини відчували б загрозу для свого нечуваного доходу в історії цієї країни доброту.

Починаючи інфляцію жукяться лише ті категорії громадян, які живуть з пенсій соціального забезпечення, бо їхні дійсні прибутки зменшуються.

Президент Джонсон обіцяє в наступному році добитися збільшення пенсій соціального забезпечення.

Молоді злочинці турбують Францію

Париж. — Французьке міністерство для справ жодод і спорту подало до публічного відома, що поглино зростає число молодих злочинців у Франції. Згідно з цим повідомленням, десять років тому було у французьких п'ятих 500 молодих злочинців, а тепер їх аж 4,500. Перед десятима роками річне навантаження поліції проступками молодих французів було 15 тисяч справ, а тепер ця цифра сягає 45 тисяч. Міліція не має засобів на закуп нових машин. А проте, фермери не мають ще й тепер таких прибутків на всіх членів своїх родин, як промислові робітники.

Прибутки урядових працівників зросли на 35.9 відсотка, бо Уряд дуже часто збільшує їм платні, стараючись притягнути до урядової служби якнайздатніших осіб. 18-го липня Президент підписав новий закон про збільшення платень урядових працівників на 2.9 відсотка. Загалом вважають, що платні вчителів дуже низькі, але статистика показує, що в останніх десятих роках вони зросли на 30.8 відсотка. Пенсії астеранів підвище-

но на 31.6 відсотка, автомобільні робітники заробляють тепер на 30.7 відсотка більше, як десять років тому.

Дійсні прибутки телеграфічних працівників збільшилися на 26.6, телефонічних — на 24.3, авіаційних — на 23.4, робітників у м'ясній промисловості — на 22.6, будівельників — на 22, тютюнових працівників — на 20.2 відсотка.

Микола Ю. Богатик
Університет Вирджинії

АВТОМОБІЛЬНА ПРОМИСЛОВІСТЬ СРСР І ЗАХІДНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Вправді, ще перед 1910 р. у Москві було понад 500 автомобілів, здебільша імпортованих, а в 1913 р. загальне їх число добігло цифри 8,800, і царська Росія могла чванитися, що вона була спроможна продукувати власні автомобілі без чужинської технічної допомоги. Проте, більшовицькі впровадження першого десятиріччя "диктатури пролетаріату" марно намагалися організувати власну автомобільну промисловість і передали цю справу чужинським компаніям.

Уже в 1912 р. московська фабрика БІЗ випускала річно 250-300 автомобілів, а в роки першої світової війни продукцію її навіть збільшено. На початку 1917 р. цю фабрику почали устатковувати американською машинерією, однак ці справи не закінчили з причини вибуху революції. У 1921-му році більшовицькі передали цю фабрику під заряд червоної армії, де, з кімечкою допомогою, почалося виробництво панцерних возів; наприкінці 1921 р. її загальна продукція становила два панцерні вози на місяць.

Деякі роки пізніше почато продукцію автобусів, і комуністична пропаганда голосно заговорює про "величезні успіхи". В рр. 1928-29, на основі договору з італійською фірмою Фіат, почали виробляти в СРСР величезні автомобілі. Також випрокувалося не велике число танків, скопійованих із британських прототипів.

Друга автомобільна фабрика, АМО, устаткована американськими машинами та спроможна zatrudнювати 6,000 робітників, була закінчена в 1917 р. Впродовж 1919-21 рр. вона виконувала виключно ремонтні операції. Не зважаючи на те, що після революції комуністи мали дві добре устатковані фабрики, вона вперто твердить, що в царській Росії таких фабрик не було. Українська Радянська Енциклопедія повторює за Москвою, що "в дореволюційній Росії власної автомобільної промисловості не було" і випуск перших автобусів організовано ційною в 1924 р. на заводі АМО в Москві, а в кінці першої п'ятиріччя — на заводі ЗІІІ в Москві та Горькому.

Деякі роки існувала в СРСР французька фабрика автомобілів Сітроєн, але її кінцеві — кінцем "націоналізовані". До 1929 р. фабрика АМО виготовляла автобуси, однак багато менше, ніж заплановано 2,000 на рік. В 1929 р. її продукцію реорганізовано, внаслідок договору про технічну допомогу з американською фірмою А. Дж. Брандт.

У 1925 р. в СРСР було менше, ніж 16,000 автомобілів, з чого тільки 10,000 були в ужитку. В той час почалися також переговори з американськими фірмами Форд, Дженерал Моторс та Студебекер.

У першій редакції першого п'ятирічного плану, що його проєкт виготовлено ще в 1925 р. і постійно змінювався аж до 1929 р. із-за хаосу, спричиненого "соціалістичним будівництвом" (план на 1925/26 — 1929/30 замінено планом на 1928/27 — 1930/31, далі на 1927/28 — 1931/32 і внаслідок планом на 1928/29 — 1932/33), загальна продукція 3,500 автомобілів на рік, що гостро критикавалося В. Осінським, директором Центрального Статистичного Управління, який домагався річної продукції у висоті 100,000 штук.

31-го травня 1929 р. підписав з фірмою Форда чотирирічний договір на закуп автомобілів та запасових частин вартості 30 млн. дол. при чому Форд погодився давати СРСР допомогу в технічному характері при будівництві автомобільної фабрики у Нижньому Новгороді (тепер Горький). Заплановано на 1929/30 продукцію 6,000 автомобілів (виготовлено тільки 2,969), на 1930/31 — 24,000 (4,115), на 1931/32 — 48,000 (13,942) і на 1932/33 — 96-100,000 (виготовлено 34,794).

Фірма Форда погодилася також будувати фабрику масової продукції автомобілів. Почато монтаж автомобілів з частин, імпортованих із-за кордону, для чого Форд будував тимчасову фабрику, спроможну складати 10-12 тисяч штук річно. Договір з Фордом передбачав передачу Москві докладних технічних планів, робочих проєктів та моделей для фабрики, спроможної продукувати 100,000 авт річно. Форд передав більшовицьким усі права на виготовлення, продаж та використання всіх своїх моделей та машин, як також зобов'язався вчити совєтських інженерів у своїй фабриці в Дітроїті. На допомогу собі Форд запросив Остін Ко. з Клівленду. Ці договори з Москвою оцінюють на 30-40 млн. дол.

В 1934 р. всіх фордівських працівників вислано з СРСР до ЗДА, проте за 11 років травляння договору Форд заробив принаймні 20 млн. дол. У 1934 р. вже всі автомобільні частини, вправді дуже низької якості, виготовлялося в самому СРСР. Пізніше агентами фірми Форда почастило здобути один із совєтських автомобілів, що їх наприкінці 1930-их рр. експортувало до Туреччини, і в Дітроїті його розібрали на частини. Тоді стверджено, що він був точною копією оригінального фордівського моделю, річна продукція якого в 1938 р. становила 84,000 штук.

Автомобільна промисловість СРСР з яскравим прикладом старанням запланованого і калькульованого, вільного й поступового зобов'язання західної технології при мінімальних витратах. Хоч Форд заробив на продажі автомобільних частин 30 млн. дол., він давав Москві задарма безцінної вартості технічну допомогу. Зокрема, технічна допомога у виробництві гумових обручків, о-

Лєса Лісак

"НА ВЛАСНИХ НОГАХ"

Чи не кортить вас часом літньою порою, коли ви опиняєтесь за містом або в якомусь парку, скинувши черевики і... походите по траві босоніж? Проте, здається, ви рідко коли піддаєтесь цій химерній забаганці. Поперше — тут, в Америці, ніхто босоніж не ходить. Подруге — вам, поважній людині, де якому не личить (чому, не личить? — ви, правду кажучи, самі не знаєте). Потретє — і чи не найважливіше — тепер, коли ви скинете черевики й почнете ходити босоніж, вам заболить ноги, бо вони вже не ті, що були колись. І справа зовсім не в тому, що тепер ви трохи старші. Справа в чомусь іншому: ми вже... відкинули ходити пішки, не то босоніж...

Ви, напевно, читали той розділ прекрасної нижньої нашої знаменитості — книжки про "босі ноги". Його теж охопило бажання відчувати під ногами землю — настільки за рідним дорогами, полями, що нолсь були такі дорогі... І цей розділ, напевно, пригадав вам багато до чого з ваших дитячих років, коли ви радісно бігали по траві, і коли вам ніколи не снилося, що багато років пізніше їздитимете своїм автом... Роки, коли ваші ноги здавалися, що ваші власні ноги занесуть вас сюди, куди треба.

Можливо, що, прочитавши цих кілька рефлексій, ви поблажливо всміхнетеся й подумаете: "А це ж знаєш про міркування? Адже тепер, ні щастя, ходити пішки нема потреби. Якщо навіть у вас нема авта, то до ваших послуг завжди є автобус, залізниця, підземка чи літак. Ну, скажіть — то б ішов тепер, скажіть, з Брукліну на "даунтаун"? Це ж смішно. Смішно воно перестало бути кіба тоді, коли і автобуси і підземки страйкують, а вам треба дістатися сюди до праці. Тоді ситуація стає катастрофічною. Ви маєте до вибору: або не йти до праці, або йти пішки годину-півтори. І тоді від такого маршру, що в теперішніх часах дорівнює "лагідним тортурам", вам стає моторошно. Коли ви перейдете кілька миль — вам болить не тільки нога, але й усі м'язи. Де ж бо таке непотрібне зусилля? А колиш воно не було таке страшене...

Пригадайте собі, що "дома" проїти пішки мило — сей, кулькових вальниць та ін., була багаточисним життєвим технологічним знанням, зібраним більшовицьким. Хоч усі автобудівельні фабрики в СРСР були споруджені, устатковані і спокатку керували західними фірмами, Москва весь час поширює міт про те, що спокаткували, збудували та вели їх виключно комуністи. В довісний період України не мала своєї автомобільної промисловості. Шойно після другої світової війни побудовано нові фабрики в різних частинах СРСР, в тому числі й ряд підприємств автомобільної промисловості у Львові та Одесі, а згодом і в Запоріжжі та Кременчуку. Ось деякі дані про продукцію вантажних і особ-

Варто б тільки згадати тоді колишнього працівника на "народній ниві", того "відпорушника" сільськогосподарської, кооперативної, жіночої чи іншої організації, який мав їхати на село, а "фірма" не прийшла... Коли до села було вісімдесят кілометрів, мало-хто з них довго думав, що робити: вибрався пішки — і якийсь дохід. Інакше робота була б не виконана.

Правда, ніхто не буде замислювати, що ноги тоді не боліли. Боліли, але то не шкодило. І саме в цьому криється суть. Люди уявляли певне фізичне зусилля за рік природно, звикли до нього — і виробляли в собі відповідність та загартуваність. А це чогось варті. Хто-зна, чи я, які не боялися довгого маршру не мали своєрідного впливу на людину? В тому сенсі, що людина завжди могла рахувати на себе само, на свої власні спроможності. Можливо, що народний вислів "стояти міцно на власних ногах" має якийсь відношення до внутрішньої силі людини.

Ви маєте рацію: легше, присмикнути, а передусім скоріше можна зайти кудись, будь своїм автом чи навіть автобусом. Зрештою — живемо в добі доступу, коли ніхто вже не виїжджає в далеку дорогу пішки. Проте, коли ваша дитина "вирить" виключно у ваше авто, пограйте їй, щоб час від часу проїхалася... Хто-зна, чи парі видержалих ніг, таких, як колись наші, не привертиться в майбутньому. Во навіть у країні, де ходять пішки є "смітним анахронізмом" — варто стояти міцно на власних ногах...

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІАЛЬНУ СПРАВЕДАЛИВІСТЬ

(46)

"Довгі літа я мав спосібність придивлятися тій страшенній експлуатації, що, мов зараза, шириться щораз далі, росте із зростом нужди і недостатку в народі, мав я спосібність оглядати й немало сумних-сумних наслідків її. Не говорю уже о жителях самого колишнього села Борислава, що з малими винятками майже всі пішли по жербах. Борислав виснався вздовж і вишир всі сусідні села. пожирас молоде покоління, ліси, час, здоров'я і моральність цілих громад, цілих мас" (І. Франко. Том I, Київ, 1955, ст. 403).

Ось уривок із "Ріпника": "Баби, дівчата, молодіці, котрих із далеких сторін приганяє сюди недоля, натовпами через день груді і руки при корбі або при вибранню лепу із киблі та воску з-поміж глини, тепер лежать покотом на холодній, дерев'яній підлозі, кулак під головою, стулені одна до одної, раз задля нестачі місця, а подруге — так буде тепліше. Іх ліця пожовкли з нужди, іх руки немов оброслі глиною і земним воском, іх одіж, то позшиване-

лахміття, що ледве-ледве держиться на тілі. Старі, недугами та грижею поорані ліця, лежать обік молодих, що ще не втратили слідів краси, хоча цвіт їх уже зв'язався передчасна тяжка праця і нужда і розпуста" (IV, А, 32).

Головний герой цього оповідання Іван, після загибелі Фрузі, якої він відрікся, коли вона завагітніла від нього, — і сам згинув в нафтовій ямі, бо Мендель подбав про те, щоб урвалася ливна при корбі, якою ріпник з'їздив в яму. Але така розв'язка в цьому оповіданні є аж в другій його редакції для збірки оповідань "Полуйка", яка вийшла в 1899 р. у Львові. В першому оформленні "Ріпник" кінчався цим, що Іван збрив собі життя в Бориславі і вернувся на село. Авторі "Історії української літератури" (ст. 538) хвалять Франка за те, що він "розумів деяку хибність, штучність розв'язки оповідання "Ріпник", бо село не могло сприяти моральному оздоровленню Івана. Але в розділі про Франка в цій же "Історії" промовчується, що і герой оповідання "На роботі" покидає Борислав, як це зробив Іван із "Ріпника".

Гринь, герой оповідання "На роботі", кінчав його такими словами: — Що, Мариню? Чого така сумна сидиш? Пой, як ти змарніла! А я перше й не дивився! А що? Ходім обоє відси! Хай западеться та поганя! Волимо й як бідувати, як маємо тут за нізачо здоров'я дороге тратити!" (IV, А, 26).

Тут ще треба додати, що селяни йшли на роботу,

до Борислава не на те, щоб ставатися постійними робітниками, або як пише згаданий Ю. Кобилицький на 52 ст. своєї праці, що вони знали, що "немає повороту з капіталістичної дійсності". Гринь із "На роботі" виразно заявляє, що він мріє про "буржуазну" господарку на селі. Він оповідає про це Задусі (ніби мітичний постаті, яка душить в ямах ріпників):

— У біді веріє я, з біди й сюди прийшов, коли ж я маю нажитися. А так, гадав, прироблю деякий крейдарини, та чень де оженився, ну, може ласка Божя, чоловік не буде так бідити" (там же, ст. 15).

Ці слова Гриня свідчать про те, що він не зрозумів тієї "лекції політичної грамоти", про яку згадує Ю. Кобилицький (ст. 52).

У поясненнях до цих перших трьох бориславських оповідань в київському виданні з 1956 р. пишеться, що, "відтворюючи психіку й мислення забитих і затурканих галицьких робітників і селян, письменник розкривав і їхню несвідомість, непорозуміння справжніх причин того лиха, що їх душнило. В зв'язку з цим, на перший погляд може здатися, що в цих оповіданнях клясові суперечності іноді затушуються показом міжнародних суперечностей, які органічно між собою переплітаються" (І, ст. 403).

Гадаємо, що оті "міжнародні суперечності" в бориславському циклі Франкової прози зовсім ясно зарисовуються, хоч автор цього не підкреслює. Визискуваними і обдурюваними були українські робі-

ники, а визискувачами були "зайди", як їх називають місцеві селяни.

Ось один із цих місцевих автохтонів — Василь Півторак. Він, був свого часу один із найзаможніших гадаів на весь Борислав. Поля в нього було достатком, худоби і хліба і шмаття, ба й грошенят готових дещо трохи найшлося. Працьовитий, ощадний, любив порядок, — тож і все йшло в його порядком і статком" (IV, А, ст. 89).

Василь Півторак вирішив сам на своєму ґрунті добувати кин'ячку. Але це йому не вдалося, хоч працював із трьома синами, бо перешкоджали йому ті "зайди", які вважали своїм монополем нафтовий промисл. В цьому оповіданні гинуть аж чотири особи: сини Михайло і Сень, мати та старий Василь Півторак. Багач той докотився до того, що став жити в корчмі, подібно, як Юра Шикманюк в оповіданні цієї ж назви. Василь став налогівним алькоголіком, і важко було його викинути з пияцтва, хоч у цій справі допомагав і місцевий парох.

Тут варто підкреслити, що це є єдине оповідання Франка з бориславського циклу, в якому виступав український інтелігент-священник. Цей виступ не позитивний, бо парох Борислава зовсім не цікавився нафтовою проблемою і не дораджував своїм парохіалям в цих важливих справах. Взагалі Франко не згадує про мажорного українського інтелігента, який цікавився б тим, що діялося в Бориславі у 1860-их і 1870-их роках.

Трентон, Н. Дж.

АМЕРИКАНЦІ ПІЗНАЮТЬ ШЕВЧЕНКА

Старання та підтримку Українського Публікаційно-Наукового Інституту відбувся 3-го квітня Концерт в честь Тараса Шевченка. Концерт, про який хоч і пізно треба згадати, був влаштований в американському, ультра-модерному приміщенні трентонського стейтського "Культурного Центру" — розкішний концертний аудиторій, зі знаменитою акустикою і був призначений в першу чергу для американської публіки.

Про цю оригінальну і під кожним оглядом вдалу імпрезу вже були згадки в "Свободі". Сьогодні хочеться згадати, що імена тих, які до цієї імпрези причинилися. Ініціатором її була мгр Дарія Кузник, член Управління Трентонського Відділу УНІ, що всецього зайнялася цією справою: викопантанням безплатної реклами в публікаціях стейтських видань "Культурного Центру", грошовою збіркою на покриття адміністративних витратів, що принесла \$138 з добровільних пожертв місцевих українських установ і поодиноких громадян, одержанням безплатно аудиторії та складенням мистецької програми. Скільки праці та нервів коштує кожного, хто займається такими справами, знають ті, що колинебудь цим займалися. Та кінець діло хвалить. Імпреза принесла тільки користь, що вже саме це може бути найбільшою подякою для її

а на коридорах ведуться дискусії про Шевченка, Україну, українців...

В другій частині програми скрипаль Володимир Цісик, при супроводі на фортепіано своєї дочки, Марії Цісик, виконав по мистецьки: Миколи Фоменка — "Казка бабуні" і Миколи Лисенка — "Українська Республіка". І знов гримі оплески адячної публіки і надатки зі сторони мистецької пари. За хвилину на естраді з'являється в чудовій українській білій сукні наш словесник, Марта Коколюська, яка виконала три пісні: Юрія Мейтуса — "Архо Оксани з опери "Гайдамаки", Миколи Лисенка — "Ой, одна я одна" та Андрія Штогаренка — "Якби мені черевички". Її аккомпаніювала Марія Цісик. І знов буря оплесків, і надатки линуть з естради. Зореслава Коколюська закінчує програму речитативом "Заповіт" Т. Шевченка.

Кінець концерту. Радість та гордість проявляється на обличчях української публіки... Словом: всі відомі розділяються та розходяться по домам.

Слід було б ще додати, що естетично зроблені програмки з відбиткою пам'ятника Т. Шевченка у Вашингтоні та короткими поясненнями про Тараса Шевченка і авторів виконуваних точок програми в англ. мові, як також згадка про цю імпрезу в загальній програмі Культурного Центру — видання Департаменту Науки Нюджерського стейту, що в більшій мірі причинилися до культурного рівня цієї імпрези, яку можна ставити за приклад до наслідування.

Відділ ОУА "Самопоміч"

Трентонський Відділ ОУА "Самопоміч" не пасе задніх. Завдяки теперішньому провідному з головою — Іваном Галиком, секретарем — Дмитром Шапоцькою та касиром — Михайлом Волинцем, що були перевірбани на останніх Заг. Зборах Відділу 16-го квітня — праця Відділу проявляється в 3-ох напрямках: фінансове забезпечення відділу членськими внесками від 182 членів, які з жертовною терпелістю збирає довголітній скарбник — Михайло Волинець, а йому допомагають урядовці місцевої Кредитової К-ви "Самопоміч" з Євгеном Гецом як головою та Іваном Галиком, як скарбником у провіді. Розподіл матеріяльної допомоги українським установам, (НТШ в ЗДА одержав в мин. році із проведеної на "культурний фонд ім. Т. Шевченка" грошової збірки \$65), поодиноким потребним членам та постійне піклування зі сто-

ронті Відділу двома українськими захоронками в Австрії, куди Відділ кожного місяця висилає \$15 та однією українською школою в Тиролі, куди крім грошей, Відділ час до часу висилає до розповсюду ще й харчові та одягові посилки. При Відділі існує "Банк Крові", члени якого радо і зовсім безцінно жертвують своєю кров'ю потребуючим ближнім у випадках нагальної потреби, а члени Суспільної Опіки раз у раз віддають хворих членів Відділу по місцевих і позаміських шпиталях, постачаючи їм часописи, книжки та літературу. Відділ ОУА "Самопоміч" в Трентоні існує вже 15 років. Відділ очолює по сьогоднішній день, як голова — Іван Галик. Першим головою основаної Кооперативи був ген. Павло Шандрук, а після його реєстрації від 1962 року Кооперативу очолює мгр Євген Гец і проводить нею по сьогоднішній день.

Свято Жінки — Героїні

Стараннями 11-го Відділу ОУА ім. К. Ольги, що працює під головуванням молодого й енергійного Оксани Микитиш, 6 пластунки - виконавці трентонської пластівки, в неділю, 24 квітня влаштували "Свято Жінки — Героїні". На програмі цього, традиційного вже щорічного відзначення пам'яті Української Жінки — Героїні — виступила Ніна Самойлович при співучасті рецитаторки: Віри Струк та Ольги Джайм. "Надію" — слова Леся Українки музику Володимира Третьяка, відспівала Віра Ван-Котеловська при супроводі фортепіано: Марії Гарткович, воля: Володимир Третьяк та три скрипки: — Юрко Турчин, Олег Скрипчук і Орест Надрага. Юрко Турчин відіграв на скрипці, при супроводі фортепіано — Марії Гарткович: "Козаченьку, куди йдеш?" — В. Басковського та "Ноктюрн" — І. Левицького. "Вердицьська ніч" — спогад засудженої українки в процесі "59" у Львові в 1941 році — відчитала Людмила Сердюк. "За Тебе, Україно" — Ст. Людкевича, "Поклі" — слова: Л. Мухоморова, музика: В. Третьяка та "Ми йдемо вперед" — Ю. Кириченка — проспівав Жіночий Хор 11-го Відділу ОУА під кер. Володимира Третьяка. На фортепіано супроводила: Марія Гарткович. Свято відкрила — голова Відділу Оксана Микитиш.

(юко)

УСІНХИ НАШОЇ МОЛОДІ

Аня Залиба, донька Ірини і Петра Залиб з Істону, Па., одержала студію магістра в Tulane University, New Orleans, La., 30-го травня ц.р.

Аня народилася у Львові, прибула до Америки з батьками 1950 р. Після закінчення середньої школи з дуже добрим поступом, вступила до Lycoming College у Williamsport, Pa., який закінчила з відзначенням (sum laude) та одержала ступінь бакалавра.

Аня планує працювати учителькою в католицькій школі в Нью Орлінісі.

Н. Н.

Аня Залиба

Професор Іван Гвозда

В стейтовому коледжі Обурн, Н.І., професор Іван Гвозда є асистентом професора вже три роки й викладає історію СРСР та Союзу. В цьому році проф. І. Гвозда здобув призначення від цілого факультету і студентів зазначеного коледжу, як найкращий в цьому коледжі професор в 1965-66 навчальному році.

В коледжовим "Yearbook" на третій сторінці з поміщення перша його знімка з допискою, що проф. І. Гвозда є роджений на Україні, студіював у Німеччині право, а по приїзді до ЗДА зараз зголошує до американського летувства, де служив чотири роки. Після військової служби закінчив студії в Сиракузькому університеті. Проф. І. Гвозда є сином нашої зеленої Левицької, народжений в селянській

проф. Іван Гвозда

хаті в селі Височани, пов. Сянік.

Попередньо проф. І. Гвозда викладав в стейтових коледжах Онеанта, Н.І. і Кортленд, Н.І.

В. М.

Нью Йорк, Н. І.

НОВООБРАНА УПРАВА ОБ'ЄДНАНОГО КОМІТЕТУ ПЕРЕВІЛА РОЗПОДІЛ ФУНКЦІЙ МІЖ СВОЇХ ЧЛЕНІВ

Новообрана Управа Комітету Об'єднаних Американсько-Українських Організацій міста Нью Йорку й Океїлі, Відділ УНКА, відбула своє перше засідання 24-го червня ц.р. в Українському Народному Домі, яким провів голову адв. Роман Гулевич.

На тому засіданні переведено розподіл функцій між членами новообраної Управи та вирішено кілька важливих справ, а саме: устійне наведення національних календарів, як: Листопадів Роківни, проголошення Самостійності і Соборності України, Шевченківські й Франкові Роківни, участь у відзначенні Тисячі Поневолених Народів. Рівнож вибрано м-гра Івана Базарка делегатом Комітету на Святочний бенкет з нагоди 25-річчя відновлення Української Державності актом 30-го червня 1941 р., який відбувся 26 червня ц.р.

Функції розподілено так: М-гр Іван Базарко, п-ні Катерина Пелешок і адв. Іван Фліс — містоголови; Секретаріат: Радн. Богдан Ластовський — кореспондент, укр. мова; інж. Іван Гурик — рекордовий секретар, укр. мова; п-ні Іванна Бенцаль — англ. секретарка.

Інж. Петро Байбак — орг. реф.; Лев Пришляк — фінанс. референт; д-р Іван Козак — голова комісії УН-Фонду; Микола Ганушак і Роман Крук — члени комісії; д-р Василь Палідвор — імпрезовий реф.; Тиміш Шевчук — заст. імпрез. референта; д-р Ігор Сонович — культ.-мист. реф.; д-р Олександр Соколинський — голова реф. зовнішніх зв'язків; інж. Володимир Бази-

Ньюарк, Н. Дж.

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА НА МОГИЛІ В. ПРИШЛЯКА

30-го травня о. ігумен Володимир Красевський, сотрудник Української Католицької Церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку посвятив пам'ятник на могилі сл. п. мгра Володимира Пришляка, який 5-го жовтня 1964 року відійшов на вічний спочинок на 56-му році свого трудовитого життя.

Вже незабаром буде два роки, коли сл. п. Володимир Пришляк залишив горем прибуту дружину Теодозію, доньку, зятя і вунуку, який йому не довелося побачити, та ближню й дальшу родину тут і в Україні. Покійний залишив також жалем прибутих приятелів і друзів, Українська громада, серед якої Покійний жив і працював, далі сумує й часто згадує про його характер і лагідну та веселу вдачу. Особливою прикметою сл. п. Володимира було, що він завжди першим зголошувався до виконання найбільш важкої громадської праці, яка вимагала не тільки фізичних й умовних зусиль, але й часто фінансових коштів.

Бог й Україна — були змістом його життя. Як юнак вступив він в ряди ОУН, щоб вчитися і гартуватися до боротьби за волю свого народу.

В своїй відданій праці для визволення України сл. п. Володимир знаходив не тільки підтримку, але й моральну поміч від своєї вірної породи, Теодозії і доньки Мирослави.

Пані Пришляк крім здивнення величезного гранітного пам'ятника на "Вічно-зеленому" цвинтарі в Гілсайді, Н.Дж., рішила створити живий пам'ятник, жертвуючи з нагоди посвячення на діні взнеслі цілі. Вона через редакцію "Свободи" жертвувала 100 дол. на Український Католицький Університет у Римі, і 100 дол. через місцевий відділ ООСХУ до Німеччини, на Визвольний Фонд ОУН.

Цей щедрий дар із скромного заробітку пані Пришляк засвідчує про велику любов до української Національної Справи, що плекається в родині Пришляків. Хай Всемогучий Господь пошле вічний спокій душі Володимира, а пані Теодозії Пришляк сили витримувати, кріпкого здоров'я й утіхи від своїх вунуків. І. Г.

У глибокому смутку повідомляємо своє Членство в Українську Громаду, що в неділю, 31-го липня 1966 р. відійшов від нас у Вічність по тяжкій недугі, заосирений Найсвятішими Тайнами, на 43-му році життя

бл. п.

ІНЖ. НЕСТОР ГОРАЄЦЬКИЙ

Член Товариства Українських Інженерів Америки.

ПАНАХИДА буде відслужена в п'ятницю, 5-го серпня 1966 р. о год. 8-й вечора в похоронному заведенні Насасіа при 109 8-й Тейлор Род у Філадельфії. ПОХОРОН відбудеться в суботу, 6-го серпня 1966 р. о год. 8-й рано з цього ж похоронного заведення до церкви Христа Царя, а відтак на цвинтар на Факс Чейсі. ВІЧНА НОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Достойний Дружний-двої і Рідні Покійного складасмо глибоке співчуття.

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ Відділ у Філадельфії

Адреса родини: 5111 N. 15th St., Philadelphia, Pa. 19141

Замість квітін на могилу нашої Дорогої і Незабутньої Сестри і Теті

СВГЕНІІ зі СМУЛКІВ РІПЕЦЬКОЇ

на Українській Католицькій Університет в Римі через "Свободу" зложити:

Інж. Євген і Олена Карпак — \$20.00, по \$10.00: Ольга Кашубинська, Стефанія Смулка, Олена Смулка, Олена Лиско, Стефанія Цегельська, Ірина Кашубинська, інж. Ярослав Карпак, інж. Роман Смулка, Віра Лещук, Оксана Кіпа. Разом — 130.00 доларів.

В ПЕРШІ ВОЛЮЧІ РОКОВИНИ СМЕРТІ

нашого Дорогого МУЖА і БРАТА

Д-ра ЛЕВА РОСТИСЛАВА ЛЕПКОГО

в неділю, 14-го серпня 1966 року

о год. 3-й по пол.

відбудеться на цвинтарі

ST. CHARLES CEMETERY, TIMELAWN, L.I.

ПОСВЯЧЕННЯ НАГРОБНИКА

про що Рідню, Приятелів та знайомих повідомляють

АННА МАРІА — дружина

СОФІА ЄВГЕНІА — сестра

З глибоким жалем повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що 2-го серпня 1966 року відійшла у Вічність наша Найдорожча МАМА і БАБЦЯ

бл. п. ТЕОДОСІЯ з МОРОЗОВСЬКИХ

ГАЛІБЕЙ

ПАНАХИДА в четвер, 4-го серпня 1966 року в похоронному заведенні П. Яреми при 7-й вулиці в Нью Йорку.

ПОХОРОН відбудеться в п'ятницю, 5-го серпня 1966 року о год. 9-й ранку з того ж похоронного заведення до української католицької церкви св. Юра в Нью Йорку. Відтак на цвинтар Gate of Heaven.

Горем прибуті діти:

ІРИНА і ТАРАС КУЛЬЧИЦЬКІ — донька і зять
ОЛЬГА і ОСИП БОВИ — донька і зять
ГАЛІНА і ОСИП МАЩАКІ — донька і зять
РУТА і ТАРАС ГАЛІБЕЙ — син і невістка
внуки — МАРТА, АНДРІЙ, РОКСОЛЯНА, БОГДАН,
ЗОРІНА, ХРИСТІ, ТАІСА і ДАНИЛО

ЗАРЕВО

ОВ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ АКАДЕМІЧНИХ ТОВАРИСТВ КРАНОВИЙ ПРОВІД в ЗДА — влаштує —

в днях 13-14-го серпня 1966 року

на Оселі ім. О. ОЛЬЖИЧА в Лігайтоні, Па.

ВИСОНОШКІЛЬНІ ДНІ

на загальну тему

"УКРАЇНА СВОБОДНІ"

На доповідничі запрошені: Марко Паринник, Осип Зиничев, проф. Іван Короченський та д-р Марко Антонович Кошти побуту за 2 дні виносимуть \$7.50 для учасника.

ПОЯВИЛАСЯ НОВА

ДОВГОГРАЮЧА ПЛАТІВКА

з українським репертуаром, ВІДОМО в Європі СПІВАЧКИ

ІВАННІ СИНЕНЬКОЇ-ІВАНЦЬКОЇ

У репертуарі пісні М. Лисенка, К. Стеценка, Д. Січинського, В. Барвінського, С. Людкевича, Н. Нижанківського та Людкевичів.

Платівки можна набити

у п-ні А. ВЕЛЬНІЧУК

157 Huron St., Brooklyn, N.Y. 11222. Tel.: EV 9-6935

РЕГІОНАЛЬНА

ЗУСТРІЧ ЗЕМЛЯНІВ

з Ярославщини і Засяння

та товариська стрічка колишніх вихованців української державної гімназії в Ярославі 1940-44

— відбудеться —

в Шикаго в днях 3-5 вересня 1966 р.

в КАТЕДР. ШКОЛІ СВ. МИКОЛАЯ

під Патронатом і з особистою участю

Преоєв. Кир АНДРІЯ САПЕЛЯКА з Буенос Айрес.

Ціллю цього земляцького зібрання північного Надсяння є маніфестація прив'язаності до рідної землі та західним пограниччю України і вияв турботи про вигадців з тієї території та їх долю.

В програмі є дві ділові сесії, вечора, забава, Архисейська Літургія, благословення відтворень 4-ох чудотворних ікон Богородиці з Ярославля, Лежайська, Заліска під Рашевом і Порохника, процесія з іконами під проводом Владика Кир Андрія і Кир Ярослава, спільна фотографія і вчистий обід з продукціями своїх професіоналів.

На сесіях учасники заслухають святочних доповідей Преоєв. Кир Андрія і д-ра Костя Паниківського та програмові Степана Кітки, вирішать план видання Регіонального Збірника і засновання видавництва "Ярославщина та країни Засяння", виберуть його органи, ухвалить резолюції і вікни даруватимуть відтворення ікон з Засяння.

5-го вересня будуть відслужені Заупокійні Літургії в двох церквах і після них сніданком закінчиться Зустріч.

До участі запрошуємо всіх українців з повітів Ярослав, Лежайськ, Лиско, Перепорек, Ланцут і Раша, які там народилися чи жили, працювали, вчилися чи служили при війську.

Хто з земляків не одержав від нас запрошення, хай подасть свою адресу до:

JAROSLAW REUNION

4176 Spring Crest Drive, Cleveland, Ohio. 44109

Зголошення участі просимо надсилати до 15 серпня. Цю Зустріч організує Комітет Ярославщини та країни Засяння, під Патронатом Преоєв. Кир Андрія та із Сеньйоратом: проф. М. Гутиак, п. С. Карпенюча, д-р К. Паниківський і проф. д-р Юрій Поліський.

Контрольна Комісія: інж. А. Гарасовський, о. Мітра Д. Савка, О. Кандова, д-р П. Прибітківський і проф. Т. Остяп'юк.

Президія Комітету ЯРОСЛА: д-р П. Вигиний, С. Стебницька, о. Архимандрит і Єпископ Елект А. Кушак, радн. П. Зубрицький, проф. С. Грох, інж. М. Ожга, С. Кітка, В. Шебелюкський, проф. С. Л. Бачинський, проф. В. Чижик, В. Голова і адв. Ю. Куляс.

Зустріч урочисто пам'ятковий видання: Одиодівка, відзнаки, ручки, 5 листівок з ікон і образців, 2 конверти, набір з 2 аркушів локальних марок з 63 купюрками, які дають історію регіону. Першодіаки через "Почту Засяння" з Шикаго 3-5. IX. 1966.

1966 рік — це Франківський Рік

Вшанувати пам'яті Великого Каменяра, найкраще пізнанням його життя і творчості.

В цьому допоможуть Вам:

1. У СТОРІЧЦІ НАРОДИН ІВАНА ФРАНКА. Збірник праць і статей таких авторів: Володимир Дорошенко, Богдан Кравець, Олександр Кульчицький, Володимир Янів, Григор Лужницький, Пастейсьон Коваль, Василь Лев, Олександр Домбровський, Костя Кисельський, Василь Мураш. Стр. 198. Брош. \$2.50
2. Іван Франко: ВІБІР із творів. Стр. 396. Тверда оправа \$3.50. Брошура \$3.00
3. Лука Лупці: ІВАН ФРАНКО. Життя і творчість. Брошура \$1.50
4. IVAN FRANKO — THE POET OF WESTERN UKRAINE. Selected Poems. Translated by Perelval Cundy. Edited by Clarence A. Manning. Pages 285. Hard cover \$4.50

Замовлення слати до:

SVOBODA, 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

У В-ВІ "СВОБОДА" ПОЯВИЛАСЯ

ДРУКОМ НОВА КНИЖКА

ГУМОРИСТИЧНИХ НАРИСІВ!

Минола Понеділок

СМІШНІ СЛЮЗИНИ

Обгорнка і Ілюстрації Е. БОЗАБА

Стор.: 278, м'яка оправа \$3.50, тверда оправа \$5.00

Замовлення і належність (чек або М. О.) слати:

SVOBODA

P. O. Box 346

Jersey City, N.J. 07303

HELP WANTED MALE

ПОШУКУЄТЬСЯ
РОБІТНИКА до експедиції

„Свобода“

ДОВРА ПЛАТІНІ, 50% BLUE CROSS & BLUE SHIELD,
ГРУПОВЕ ЗАВБЕЗПЕЧЕННЯ ПЛАЧЕНЕ ПРАЦІДАВ-
ЦЕМ, ПЛАТІНІ ВАКАЦІЙ І ІНШІ БЕНЕФІТИ.
Головствателем телефонічно — НЕ 4-0237
АБО ОСОБИСТО ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

81-83 Grand Street

Jersey City, N.J.

Праця

HELP WANTED MALE

TOOL & DIE MEN

Machinist Class B

Experienced in fixtures and
Jigs. Steady work. Excellent
working conditions. Fringe be-
nefits. Call all week.

212 456-6900 — After 9:00 AM

POWER PRESS OPERATOR

Experienced. Must be capable
of making own set-ups. Top
wage, long term opportunity.

Jorita Manufacturing Co.

3401 Tonnelle Avenue

North Bergen, N.J.

Tel.: (201) UN 7-8762

TRANSFORMER - WINDER

AND ASSEMBLER

Experienced — 2.5 to 25 KVA.
Power transformer. Steady job.
Good pay. Nice working con-
ditions. Brooklyn Subway
Station.

SO 8-8300

KNITTERS

EXPERIENCED on Double
Knit. Good salary, plus over-
time. Excellent opportunity for
advancement. Factory in
Jersey City.

Call Mr. Fox, 212 563-7575

ENVELOPE OPERATORS

Adjusters. 1st and 2nd Class.
WR — WRW — MO — LO
All benefits. Union shop. Down-
town Brooklyn.

Call Mr. Fox, 212 563-7575

WARNIG ENVELOPE Co., Inc.

JA 2-5200, Mr. Anolick

TOOLMAKER

EXPERIENCED only. Excellent opportunity with
manufacturer non defense pro-
ducts. A growing Company.

New South Road & Commercial

Street, Hicksville, N.Y.

Building No. 5 516 WE 1-3330

EXPERIENCED

WOODWORKERS (25)

WANTED on Formica & all
phases, etc. Steady work. Good
pay. Nice working conditions.
PALACE METAL PRODUCTS

975 Essex St. Brooklyn, N.Y.

649-8787

LATHE HANDS

For Day and Night Shifts
Experienced, must read blue
prints and do own set-up. No
production work. Attractive
benefits.

APPLY MR. A. VERBOON

ARROW CONVERTING

EQUIPMENT, INC.

1275 Bloomfield Avenue

Fairfield, N.J. 228-1780

Fairfield, N.J. (201) 228-1780

ELECTRICIAN-MECHANIC

Knowledge of circuitry neces-
sary. Able to work shift work.
N.E. Plant Location.

CROWN PRODUCTS

2121 Wheatheaf Lane, Phila.

PI 4-4452

REAL ESTATE DISPLAY

ПРОДАСТЕ чи КУПИТЕ?
ДОМ - БИЗНЕС - ЛІТНІСЬКА - ПЛОЩА - ФАРМА
TRIDENT REALTY CO.

88 Second Ave. - NEW YORK, N.Y. - Tel.: 477-6400

БЕРЕМО ДОМИ ПІД ЗАРЯД

ОБЛАСНОГО ОРГАНІЗАТОРА

на стейт і місто Нью Йорк

ПРИЙМЕ НЕГАЛНО

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

Постійна праця, життєве, акцидентне і соціальне
забезпечення, пенсійний фонд і інші юридичні управ-
ління. Платня по умов. Зголошення з коротким
життєписом слід писати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

81-83 Grand Street, Jersey City, N.J.

СПОРТ

редактор В. СОХАН

ТЕНІСОВІ І ПЛАВАЦЬКІ
ПЕРШОСТІ УСЦАК
НА СОЮЗІВЦІ

В цьому році Союзівка
буде знову господарем річ-
них тенісних і плавацьких
змагань за першість Укра-
їнської Спортової Централі
Америци і Канади, які від-
будуться, в трьох вільних
від праці днях, зв'язаних із
Днем Праці. Це будуть вже
одинадцяті тенісові змаган-
ня, а десяти плавацькі, що
їх влаштує рік-річно Кар-
патський. Леґітарський
Клуб з Нью Йорку, та кер-
муєть ними інж. Богдан
Рак — тенісними і Яро-
слав Рубель — плавацьки-
ми.

Програма і порядок цю-
горичних змагань подібні, до
минулорічних. Тенісові пер-
шості будуть проведені окре-
мо для чоловіків, жінок,
сеньорів, юнаків та юначок.
В цих групах змагатимуться
тенісисти за звання першун-
ів УСЦАК на 1966 рік та
часи, фундаторами, яких є
щорічно УНСОЮЗ, „Свобода“,
Союзівка, та Україн-
ський Тижневик. Учасник
змагань, який виявить най-
кращу спортову поставу,
здобуде шапу пані Марії
Душиник, новообраної засту-
пниці гол. предсідника УНСО-
ЮЗу.

Плавацькі змагання мати-
муть такі самі конкурентні,
як в минулому році, з одною
лише поправкою, що буде
введена вперше ж група
наймолодших плавацьких ді-
вчат у віці 8 до 12 років. Во-
ни, як їхні однолітки хлоп-
ців матимуть змагання в од-
ній конкуренції — запливи
на 25 метрів довільним сти-
лем. Індивідуальні перемож-
ці плавацьких змагань одерж-
ать золоті медалі Україн-
ського Народного Союзу з
гравірованою датою змагань
та початковими буквами
центрлі — УСЦАК. За
клубову першість одержать
дружина переможця манд-
риуну шапу Українського
Народного Союзу.

Зголошення учасників до
тенісних змагань приймає
інж. Богдан Рак на адресу:
Mr. Bohdan Rak, 43-21 49th
Street, Long Island City, N.Y.
11104. Tel. TW 8-7685, Area
Code — 212.

Плавки зможуть зголосити-
ся до участі в змаганнях
безпосередньо перед почат-
ком змагань на Союзівці, в
суботу, 3-го вересня, у про-
відника змагань Ярослава
Рубля.

ФУТБОЛІСТИ „Ч. СІЧІ“
В ЗБРОЙНИХ СИЛАХ ЗДА

Тепер є п'ять футболістів
„Чорноморської Січі“ з Нью-
арку на службі у дядька Се-
ма в його збройних силах
ЗДА.

Мирон Гура, який закін-
чив Аннапольську Морську
Академію, виїхав на дальші
студії міжнародного права
до Чіле. Після одніричних
студій на стипендії Фул-
брайта в Чіле перейде Ми-
рон Гура на постійну служ-
бу у флоті ЗДА.

Лев Вільчак вже кінчав
час обов'язкової служби
у флоті, і „Чорноморська
Січ“ сподіється мати його в
складі своєї першої фут-
больної дружини вже спо-
чатку нового сезону в цю-
му році. Як член залоги ко-
рабля — ницильника „Ю-
гренд каньон“ відвідував
Лев Вільчак часто європей-
ські середземно-морські пор-
ти Франції, Італії та Еспа-
нії. Як футболіст він нале-
жав до команди „Комфор-
сіт ФЛТ“, яка відбувала
змагання в цих портах, у
висліді яких ця команда
здобула чемпіонат військ
НАТО. Наш „сичовик“ Лев
Вільчак здобув звання най-
ціннішого змагуну („МВІ“) в
цього турніру військ НАТО.

Володимир Вільчак, брат
— одніоліток Лева, відбув
дворічний вишкіл партизан-
ської війни і виїхав у скла-
ді Першої Повітряної Диви-
зії до південного В'єтнаму,
де брав участь в акції біля
м. Ан Каї. На відпочинку у
Гонг Конгу грав Володи-
мир Вільчак у складі вій-
ськової дружини з місцевих
суперниками. Тепер Во-
лодимир Вільчак перебував
на заслуженому відпочинку
у Південній Кароліні у
Форті Бреґ.

Іван Гой, молодий футбо-
ліст і член 214 Відділу УНС
при „Чорноморській Січі“
відбував разом з Василем
Каздобом службу у півде-
нному В'єтнамі в складі 101-
ої Повітряної Дивізії, з я-
кою вони були раніше в
Домініканській Республіці.

Новим ланковим юнаць-
кої футбольної дружини є
д-р Іван Ярощ. Усіх юнаків
футболістів „Ч. Січі“, які
бажають ввійти до складу
юнацької дружини, просити-
ся зголоситися в Управі
Т-ва, або безпосередньо в
д-ра І. Яроща.

О. Твардовський

ФУТБОЛІСТ ЧАРЛТОН
ГЕРОН АНГЛІ

Після здобуття чемпіона-
ту світу у футболі ціла Англі-
я з захопленням відзна-
чає велике досягнення сво-
їх футболістів. Це вперше
від введення футбольних
першостей світу, (а цюго-
річні змагання за першість
світу були вже восьмими),
появилось англійцям, країна
яких є батьківщиною фут-
болу, здобути лаври першун-
ів світу. В цих восьмих
футбольних першостях світу
відіграв рішальну роль у
ряді перемог збірної Англії
ї змагун Бабі Чарлтон, оди-
н із найкращих стріль-
ців Англії. Хоч у фіналь-
ній перемозі Чарлтон не
здобув воріт для своєї ко-
манди, то йому завдячує
збірна Англії перемоги в
раніших зустрічах кінце-
вого турніру та виграну із
Португалією у півфіналі,
коли Чарлтон стріляв двоє
воріт.

Б. Чарлтон, це один із
змагунів відомої дружини
„Манчестер Юнайтед“, якою
кермує славний тренер Мет
Басбі. Чарлтон перейшов із
дружиною „Манчестер Ю-
найтед“ сторінки слави, та
сторінки занепаду. Він, як
20-річний футболіст, летів
у 1958 році із дружиною тим
літаком, який розбився, і
тоді в катастрофі загинуло
11 змагунів „Манчестер Ю-
найтед“. Бабі вийшов з цієї
катастрофи ціло і він став
одним із чільних змагунів
у дружині Манчестеру, яку
з огляду на молодий він
змагунів відомої дружини по
катастрофі складу називали
всі „хлопцями Мет Басбі“.
Бабі Чарлтон грав в „Ман-
честер Юнайтед“ від 16-го
року життя, а тепер йому 26

Праця

HELP WANTED FEMALE

LOOPER

Experienced on Knitwear
Steady, all year round work.
Good pay. Nice working con-
ditions.

LI-MATT KNOT WEAR

950 Church St., Baldwin, L.I.

Tel.: (516) BA 8-0644

Праця

MALE & FEMALE

KNITTER

Exp. double knit. Good pay.
Excellent opportunity for
advancement.

In Jersey City, N.J.

Mr. Fox — 212 563-7575

TEACHER OPENINGS

Small city of 11,000 inhabitants
in central New York State
has vacancies beginning Sep-
tember 1 in the following po-
sitions:

Elementary: Kindergarten, Grade

1, 4, 5 (2)

Junior High: English 7 & 8,

General Science 7, General

Science 8, Instrumental Mu-
sic, Reading.

Senior High: English 12 (incl.

Dramatics), Physics

Special Education: Educable

Class (ages 7 - 11)

B.S. \$5,400; M.A. \$5,950. Credit

for prior service.

Send inquiries and applications

to: Edward T. Green,
Supt. of Schools, 228 MainSt., Oneida, N.Y. 13421. Tele-
phone: (315) 363-5800.

LOOPERS

Experienced (French, etc.) on
sweaters. Good pay, steady. Al-
so want MERROW OPERA-
TORS, experienced for Swea-
ters. Good pay, steady, nice
working conditions. Call all
week.

CORNISH KNITTING MILLS

121 Ingraham St., Brooklyn

NY 7-1268

Купуйте в підприємстві
що оголошуються
в „Свободі“

Брати Вільчаки на відвід-
инах у батьків в Ньюарку
стоять на сходах української
кат. церкви св. Івана Хрес-
тителя.

Сичовики, а тепер воляки
дядька Сема, Іван Гой та
Василь Каздоба перед ви-
їздом до південного В'єтна-
му.

років. Починав він грати в
першій дружині на лівому
крилі, бо Мет Басбі не мав
нікого іншого на це місце.
Після років наполегливої
праці став Бабі Чарлтон по-
страхом ворітарів та оди-
н із найкращих стрільців
воріт цілої Англії. Він
був 70 разів репрезентан-
том Англії, і в цих міжна-
родних змаганнях він сам
здобув для своєї країни 38
воріт.

— о —

„ДИНАМО“ КИЇВ
ВЕДЕ У ТАБЕЛІ

У найвищій класі футбо-
лу Советського Союзу саме
закінчилась перша полови-
на сезону, який тривав від
квітня до пізньої осені. Пі-
сля проведених гор першого
круга, тобто по одній зустрі-
ці кожного з кожним, фут-
болісти київського „Дина-
мо“ здобули у вісімнадцяти
грах (найвища класа має 19
дружин) 13 перемог і 5 не-
рішених, не програвши досі
ані одної зустрічі. Завдяки
такому гарному осгові на
половині сезону футболісти
столиці України держать
впевнено перше місце в та-
белі найвищого класу фут-
болу СССР з очками 31:5
і відношенням воріт 39:5.
Суперники „Динамо“ на
звання першунів залишили-
ся в показнику далеко по-
заду. Московський „Спар-
так“, який займає друге міс-
це в таблиці, має після 18 гор
26:10 точок і відношення
воріт 27:14, а дружина „Пах-
такор“ із Ташкенту з то-
чками 25:11 і відношенням
воріт 19:11 займає третє міс-
це.

У цій найвищій класі
футболу СССР грають це-
три інші дружини з Укра-
їни. „Чорноморець“ з Оде-
си закінчив половину сезо-
ну на дванадцятій місці.

АВТОМОБІЛЬНА ПРОМИСЛОВІСТЬ СССР
І ЗАХІДНА ТЕХНОЛОГІЯ

(Продовження зі сторінки 2)

бових автомашин та автобу-
сів в СССР:

1924 —	10
1928 —	841
1932 —	23,879
1936 —	135,488
1940 —	145,390
1945 —	74,657
1950 —	362,895
1955 —	445,265
1958 —	511,074
1963 —	587,012
1964 —	603,084
1965 —	616,400

В Україні в 1958 р. випро-
дковано 19,840 автомобілів,
а в 1964 р. — 45,830.

Варто пригадати, що рі-
шенням ХХІ з'їзду КПСС пе-
редбачено збільшення авто-
мобільної продукції за мину-
лу семирічку (1959-1965) в
1,7 раза, тобто до 750-856,000
в 1965 р. Однак, коли при-
глянемо ближче викона-
ню цього плану, то побачи-
мо, що в 1965 р. продукція
становила тільки 616,000
штук.

У виробничих планах на
наступну п'ятирічку (1966-

1970) на 1970 р. передбачено
продукцію 1,360-1,510,000
автомобілів (в тому числі
800,000 особових). Однак і
тут можемо сміливо заявити,
що цього плану, навіть при
найбільших зусиллях, не
вдається виконати. Для по-
рівняння варто пригадати,
що в ЗДА загальна продук-
ція автомобілів у 1965 р. ста-
новила понад 9 млн. штук, а
на 1966 р. ця цифра буде ще
вищою.

Колись Хрущов заявив, що
СССР не має наміру насліду-
вати ЗДА у продукції при-
ватних автомобілів. Він зне-
важливо говорив про при-
ватні автомобілі, як про
вульгарний додаток до капі-
талізму. Проте, як бачимо,
часи міняються. Навіть, ко-
ли б досягнуто цієї цифри
у 1970 р. то й тоді автомо-
більна продукція СССР ви-
носила б тільки 1/10 про-
дукції ЗДА у 1965 р.

(Продовження буде)

Збори Відділів УНС

НЕДІЛЯ,

7-го СЕРПНЯ 1966 р.

СИРАКУЗИ, Н. Й. Місячні
збори Т-ва „Українська Січ“
— 39 Віда. 6 год. 3-й по
пол., в малій залі УНДому.
Збирання чл. вкладок: су-
бота 6-го серпня від год.
7-10 веч., неділя, 7-го серп-
ня від год. 12-3 по пол. Про-
ситися всіх чл. явитися на
місячні збори. — Управа.

До винайму

АПАРТАМЕНТ

до винайму Newark, N.J.
Близько парку, 4 кімнати і ла-
зничка на 1-му поверсі, gas on
gas gauge (власне опріання).
Добре суєдство.

Tel.: ES 5-5406

Real Estate

ДИМ НА ПРОДАЖ

Williamsburgh Northside, 3 ро-
динний дім, цілий мурований,
парове опріання, вікониці, 2
бл. від ВМТ सबвею, 6 кімнат
на горі. Ціна \$22,000.00.

Tel. (212) 388-0607

ОЗЕРО

около 88 акрів землі в
розбудованій секції околиці
Союзівки, вид на Мінскаву.
Річнина. \$50,000. Мотель з акри
при гайові, ресторан з ліцен-
цією на алкогольні напитки.

Ціна \$35,000.
STEPHAN OLEKSIW
P.O. Box 348
KERNHOLSON, N.Y.
Новий тел.: 914 626-7692

ДИМ НА ПРОДАЖ

Наріжний поєлість, 2 род. — 13
кімн., відокремлений, 2 муро-
вані балкони, 40 фт. фронт, 180
фт. довгий, гараж на 1 авто,
місячний рент \$207.00 + апар-
т. для власника, чудова поєлі-
сть, \$41,500, Woodhaven сек-
ція в Кінсі. Говоримо про-анг.
Телеф.

Virginia 6-3549 HI 1-0868

ELLENVILLE HOTEL

Відповідний на оселю, 50 кім-
нат, фільтрований басейн, по-
над 40 акр., ціна на скорий
продаж — \$32,000.

Власник: 914 647-4559 або в
Нью Йорку 516 IV 5-0959 веч.
або в день ОХ 5-0479

НА ГАРНИЙ СПОМИН

Tel.: 372-0468

ROSE-HILL MONUMENTS

184 Union Avenue

Irvington, New Jersey

S. Zelinsky - Philip Chu

(УКРАЇНСЬКІ ПРОДАВЦІ)

Ми обслуговуємо і ставимо пам'ятники на всіх цвинтарях
GRANITE • MARBLE • BRONZE

ТАРЗАН, ч. 5663. Хвалба монголів...

— Витаймо за успіх! —
ви зморена стара гадюко!
— сміявся одного дня Зе-
тар. — Незабаром ціла
Африка буде д